

СЕКЦІЯ 3. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

УДК 658.1:005.332.4

Андрющенко К.А.

д.е.н., проф. Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

глобалізація, ринкові відносини, компетенції, інвестування

У сучасному світі, де глобалізація та ринкові відносини стають все більш значущими, підвищення конкурентоспроможності організацій є ключовим фактором для успішного розвитку економіки країни. Конкурентоспроможність підприємства - це його потенціал, можливості, а також гнучкість у пристосуванні до ринкових змін [1, с. 103]. Конкуренція між підприємствами сприяє поліпшенню якості продукції та послуг, а також стимулює інновації, що зрештою призводить до зростання добробуту населення.

Незважаючи на значущість конкурентоспроможності, багато організацій стикаються з низкою проблем, які перешкоджають їх успішному розвитку. По-перше, брак фінансових ресурсів обмежує можливість впровадження нових технологій та підвищення якості продукції. Нестача грошових ресурсів є однією з основних причин, через яку багато підприємств не можуть реалізувати свої інноваційні ідеї. Навіть якщо компанія має кваліфіковані трудові ресурси, без відповідних інвестицій у технології та обладнання їй складно залишатися конкурентоспроможною на ринку. Вкладення коштів у нові розробки та модернізацію виробничих процесів потребує значних фінансових витрат, які завжди доступні. Впровадження нових технологій - це не просто питання бажання, а необхідність виживання на сучасному ринку. Технології дозволяють оптимізувати виробничі процеси, знизити витрати та підвищити якість продукції. Однак, без достатніх грошових ресурсів, багато компаній перебувають у ситуації, коли вони не можуть дозволити собі оновлення обладнання або впровадження нових програмних рішень. Це, у свою чергу, веде до стагнації у розвитку та зниження конкурентоспроможності.

По-друге, недостатня кваліфікація співробітників та відсутність системного підходу до управління персоналом також негативно впливають на ефективність роботи організацій. Відсутність системного підходу до управління персоналом посилює цю ситуацію. Без чіткої стратегії щодо навчання та розвитку співробітників, організації ризикують втратити не лише конкурентні переваги, а й довіру клієнтів. Непідготовлені співробітники не

можуть виконувати свої обов'язки на належному рівні, що призводить до зниження якості послуг та продукції. Важливо, що кваліфікація співробітників має бути у центрі уваги керівництва. Розробка програм навчання, регулярне підвищення кваліфікації та оцінка компетенцій – все це сприяє створенню ефективної команди.

Системний підхід до управління персоналом дозволяє не тільки виявляти слабкі місця, а й активно працювати над їх покращенням. По-третє, багато підприємств не враховують сучасні тренди та вимоги ринку, що призводить до зниження їх конкурентоспроможності. В умовах ринку, що швидко змінюється, компанії стикаються з низкою сучасних трендів, які вимагають адаптації та перегляду стратегій [2, с. 96]. Однак, незважаючи на всі зусилля, багато організацій мають труднощі з підтримкою своєї конкурентоспроможності.

Однією з основних проблем є недостатня гнучкість у реагуванні на зміни. Сучасні тренди, такі як цифровізація, сталий розвиток та персоналізація послуг, вимагають від бізнесу не тільки впровадження нових технологій, а й зміни внутрішньої культури. Компанії, які не встигають адаптуватись, ризикують втратити свою частку на ринку. Крім того, на рівні регіону можуть спостерігатися структурні проблеми, такі як низький рівень інвестицій, недостатня інфраструктура та відсутність підтримки з боку місцевої влади. Усі ці чинники створюють бар'єри у розвитку організацій та, як наслідок, для економічного зростання регіону. Також варто відзначити, що багато компаній не приділяють належної уваги аналізу споживчих переваг. Сучасні тренди диктують необхідність глибокого розуміння цільової аудиторії, проте ігнорування цього чинника може призвести до створення продуктів та послуг, які не відповідають очікуванням клієнтів [3]. Для вирішення зазначених проблем необхідно розробити комплексну стратегію, спрямовану на підвищення конкурентоспроможності організацій.

Основні аспекти цієї стратегії можуть включати такі напрямки:

1. Інвестиції в технології та інновації, необхідно стимулювати організації до впровадження нових технологій та розробки інноваційних продуктів. Це можна досягти через податкові пільги, гранти та інші форми державної підтримки.

2. Навчання та розвиток персоналу, важливо інвестувати у навчання співробітників, підвищуючи їх кваліфікацію та адаптуючи до сучасних вимог ринку. Програми перепідготовки та підвищення кваліфікації допоможуть організаціям стати більш гнучкими та конкурентоспроможними.

3. Співпраця з освітніми установами, встановлення партнерських відносин між організаціями та вишами може сприяти підготовці фахівців, які відповідають вимогам ринку праці. Це також допоможе залучити молодь до регіону та створити сприятливі умови для їхнього працевлаштування.

4. Розвиток інфраструктури, місцева влада повинна звернути увагу на розвиток транспортної, інформаційної та соціальної інфраструктури, що створить більш комфортні умови для ведення бізнесу та залучення інвестицій.

5. Підтримка малого та середнього бізнесу відіграє важливу роль в економіці регіону. Необхідно створити умови для його розвитку, включаючи доступ до фінансування, консультаційні послуги та програми підтримки.

6. Аналіз конкурентного середовища, організаціям слід проводити регулярний аналіз конкурентного середовища, щоб своєчасно реагувати на зміни та адаптуватися до нових умов. Це дозволить їм знаходити свої ніші на ринку та ефективно конкурувати.

На наш погляд, підприємствам найбільше увагу слід приділяти функціональним нововведенням (випробування нових форм організації діяльності, нових технологій, більш повного застосування економічних факторів, методів вимірювання та контролю параметрів якості), так як системні нововведення вимагають значних витрат та більшого відрізка часу. Але може настати момент, коли системні нововведення займуть переважне становище. Іншими словами, найкращого результату можна досягти при оптимальному поєднанні можливостей загальних та функціональних інновацій. Оцінка конкурентоспроможності економічного суб'єкта має забезпечувати максимальну достовірність одержуваних результатів, а також умовності та суб'єктивності низки, використовуються у розрахунках показників, найчастіше є некоректною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Управління конкурентоспроможністю промислових підприємств в умовах невизначеності: монографія. / І. М. Посохов, О.В. Чепіжко, В. Г. Дюжев, Д.О. Лисиця. – Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. - 252 с.

2. Омельченко Т. Конкурентоспроможність українських підприємств в умовах війни. Економіка і організація управління. – № 3 (47). – 2022. – С. 94-103.

3. Пронько Л.М., Токар К.С. Маркетингова стратегія у формуванні конкурентоспроможності підприємства. Ефективна економіка. 2022. №4. URL.: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2022/75.pdf